

Ocalone rysunki North American

#Historia #Lotnictwo wojskowe #Pożegnania 21 lutego 2020

Spółka AirCorps Aviation, zajmująca się odbudową i obsługą latających zabytków nabyła kolekcję oryginalnych rysunków technicznych projektów wytwórni North American Aviation (m.in. P- 51, B-25, T-6, czy P-82), które były przechowywane w archiwach zakładów w Columbus w stanie Ohio do 1988. Każdy rysunek jest wykonany ręcznie na kalce.

Jeden z rysunków North American Aviation ocalonych przez Kena Jungeberga, pokazujący sposób zabudowania tylnej wieżyczki strzelca w bombowcu B-25 / Zdjęcie: AirCorps Aviation

Kiedy w 1988 zakłady North American Aviation (potem Rockwell International) w Columbus zostały zamknięte Ken Jungeberg był szefem działu Master Dimensions. Kiedy usłyszał, że urzędnicy zamierzają spalić wszystkie rysunki techniczne samolotów z czasów II wojny światowej, znajdujące się w archiwum, zaczął pisać listy i dzwonić do swoich przełożonych, domagając się ocalenia rysunków. Zniechęcony odpowiedziami, że nic nie można zrobić, Jungeberg zrezygnował.

Jednak zrzędzeniem losu w archiwum, gdzie przechowywano w/w rysunki, pękła rura z wodą i konieczne było jego uprzątnięcie. Mokre rysunki ułożono na podłodze w hali, gdzie pozostały przez następne dwa tygodnie. Po kilkunastu dniach Jungeberg otrzymał telefon, że może przyjechać do zakładów i natychmiast zabrać rysunki, jeżeli obieca, że nigdy nie odda ich na makulaturę.

Jungeberg wynajął ciężarówkę i z pomocą kilku przyjaciół załadował rysunki i zabrał je do stodoły, gdzie rozłożył je i pozostawił do wyschnięcia. Ponieważ rysunki wykonano ołówkiem na bardzo trwałym papierze welinowym, były nieuszkodzone. Gdy rysunki były wystarczająco suche, Jungeberg posortował je, zwinął i zapakował. Część zabrał do swojego domu, a resztę przechowywał w hangarze na lotnisku Lebanon-Warren County przez następne trzy dekady.

Przedstawiciele AirCorps Aviation dowiedzieli się o kolekcji Jungeberga wiosną 2019, a w grudniu tego samego roku Ken zgodził się oddać je AirCorps. Nowy opiekun kolekcji planuje skatalogować je i zeskanować, aby mogły być użyte podczas prac renowacyjnych i obsługowych.

Te rysunki zmieniają naszą wiedzę o niesamowitych samolotach wyprodukowanych przez North American Aviation podczas II wojny światowej – stwierdził Erik Hokuf, dyrektor generalny AirCorps Aviation. W kolekcji Jungeberga znajduje się wiele rysunków wykonawczych i projektów eksperymentalnych, które później zostaną urzeczywistnione w metalu. Doskonałym przykładem są rysunki wyróżnione prefiksem 73X, które zostały użyte do opracowania słynnego myśliwca P-51 Mustang w zaledwie 120 dni w 1940 i nigdy nie były oglądane przez innych ludzi. Na uwagę zasługuje zwłaszcza rysunek modyfikacji ogona P-51. Spekulowano, że inżynierowie North American Aviation zastanawiali się nad wersją Mustanga przystosowaną do operowania z lotniskowców. Rysunek 109-955033, *Projekt haka do lądowania*, dowodzi, że tak było w rzeczywistości.

Wiele rysunków jest uważanych za projekty eksperymentalne, ale duża część z nich dotyczy modyfikacji i zmian, które nadal obowiązują w procesach produkcji części i zespołów dla latających zabytków. *Trudno jest zrozumieć rysunki z kolekcji, nie widząc ich zastosowania w rzeczywistości i porównując je do znanych nam mikrofilmów* – dodaje Ester Aube, specjalista ds. danych w AirCorps.

Co najważniejsze, szczegóły, które zostały zaciemnione podczas wykonywania mikrofilmów można zobaczyć na oryginalnym rysunku w doskonałej jakości. Oprócz oczywistej technicznej wartości rysunków, trudno nie docenić ich z artystycznego punktu widzenia.